
IRODALMI MÚZEUM

B. SZABÓ GYÖRGY (1920–1963) MAGÁNLEVELEZÉSÉBŐL (III.)

G. 1959. ápr. 21.
(kedd)

Kedves Éva!

Megkaptam a levelét, már nagyon vártam, kissé aggódtam is, mert már előfordult, hogy néhány levelem elveszett a postán. A hallgatás túl hosszú volt – szeretném, ha a jövőben nem gyakorolná. Jó?

Ami az időmet illeti – majdnem civil életet élek. Állandó időzavarban vagyok itt is, a különbség csak annyi, hogy a dolgaim halasztgatása nem jár együtt lelkiismeretfurdalással. És ez jó. Ha elkészülök a dolgaimmal – elkészülök, majd egyszer elkészülök. Remek keleti filozófia, nagyon szeretném magammal vinni a civil életbe is, nagy hasznát venném. Ezért ne gondoljon az időmmel, a levélírás nem teher számomra, a levél olvasás – különösen a levelei – ritka élvezet. Sajnálom, hogy „technikai” okok miatt nem sikerült befejeznie a munkáját, a horgolását – ez a tavaszi időjárás nem kedvez a „téli sport”-nak, hisz annyi egyéb élvezetet kínál. Most már, remélem, nem konferenciáznak annyit, és több szabadideje van.

Itt is kitavaszkodott. Ablakom előtt, a domboldalon, csupa virágzó gyümölcsfa! Gyönyörű fű, ezerféle bokor, cserje. Sokat rajzolok, minden héten kétszer-háromszor kijárok az erdőbe – kissé még hűvös van a fenyvesekben, de a napon barátságos, üdítő, pihentető.

Ez a táj nagyon érdekes, szép, vonzó, még az alföldi ember számára is. Sokáig nem tudtam vele mit kezdeni. Sokszor giccses, ízléstelen osztrák képeslapnak tűnt, ma már megláttam, felfedeztem a táj tragikus, rejtett vonásait

is, a szlovén táj és ember fantasztikumokkal, borzongásokkal és kísértetekkel teli világát; a józanság mögé rejtett álmokat, a pedantériával palástolt káoszt, a megbízhatóság mögé dugott kalandvagyat. Furcsa világ, de érdekes, izgató, kissé hideg, kissé barátságatlan: itt a lidércek is szöges hegymászó cipőben közlekednek.

Azt hiszem, a képeimen, rajzaimon sok mindent kiolvashat: igaz, hogy elsősorban magamat adom azokban – egyetlen valamirevaló tájkép csak elvétve akad, inkább vázlat az is – de nem független ettől a világtól, amely már több mint egy esztendeje körülvesz. Az erdőbe való kirándulásaim és vázlataim is – inkább anyag- és adatgyűjtés: a legtöbb itteni képem jellegzetesen műterem-munka. Mindez sokkal érdekesebb, ha a képeket is maga előtt látja az ember: remélem, hogy július vége felé erre is sikerül időt szakítania. (A három szál szegfű várni fogja!)

1959. ápr. 23.
(csütörtök)

Két nap múlva folytathatom – egy-két sürgős elintézni való elvette az időmet a levélíráshoz. Holnap postára teszem, remélem, hogy még a héten kézhez kapja.

Hol is hagytam abba? A szegfűnél! Szeretném, ha a látogatás nem lenne csak ígélet. Jó? Említette, hogy Németországba szeretne eljutni az idén nyáron! Érdekelne, hogy megmaradt-e terve mellett, gondol-e erre az útra, készül-e rá, vagy csak terv maradt. És mik a nyári tervei? Szerencsére ez az iskolaév is a vége felé jár, érdemes rajta most már gondolkodni.

A „Szentimentális utazás” zentai adatai érdekeltek, soha nem láttam Zentát tavasszal – ha egyszer valóban erős lesz, nagyon szeretném hallani a mesét, amely annyira kedvét vette Zentától, s hogy miért és kiért kellene elmennie Zentára.

Itt a tavasz nagyon szép, friss, zöld, rengeteg a virágzó gyümölcsfa, az erdő is kizöldelt már, a hegyek csúcsát még hó borítja ilyenkor – nagyon szép látvány a tavasz ezen a vidéken. Virágzó fákat rajzoltam és rajzolok, ha kísértálok levegőzni. Nagyon szép, érdekes téma, még nem oldottam meg, de izgató. A tavasz nyugalanságot hoz: az ember újra felfedezi önmagát, azt, hogy teste is van, azt is, hogy a fiatalság már elviharzott felette. Nem hiszem, hogy bizonyos életkor után az ember már immunissá lesz ezzel a szeszélyes, kerge, bolond évszakkal szemben. A dolog nyitja abban van, hogy az ember már ebben a korban fegyelmesebb, higgadtabb, nyugodtabb és merészen szembe mer nézni önmagával.

Hogy hűtlen akart lenni? Talán első percben furcsa volt elolvasni ezt a mondatát, elolvasni az „idegcsillapítás”-nak szánt szerelmet, de aztán meg-

nyugodtam, hisz ez a dolgok természetes rendje: egy napon úgyszólván hűtlenné lesz. Az eszmények ideig-óráig tartanak, a távolság megszépít, felgyújtja a képzeletet, ködfelhőbe burkol, ezután jön az idő és mindent elrendez, a helyére tesz, betemet. Nem ismerem egyébként, akkor került a Főiskolára, amikor én már eljöttem. Leírásából rokonszenvesnek látom, kissé lelkes tanárembernek, ami én nem vagyok, nem is voltam.

Lám, már ott vagyok álmában is: milyen kár, hogy nem szokott sűrűbben velem álmodni: gyorsabban érkeznének a levelei, mert ez a szünet kissé túl hosszú volt. No de igazán nem haragszom, tudom, hogy kell néha a szünet, a lehülés, kell a változás.

Kérdésre a következőket írhatom: igen, teljesen jól vagyok már, persze szedem továbbra is a gyógyszereket, mert kb. két évig állandóan nyelni kell az orvosságot ilyen megbetegedés esetén. Most már lassan tizenöt hónapja csinálom, még egy rövid ideig folytatni kell, hogy meglegyen a „szolgálati időm” – így tehát valamikor szeptember közepe táján szeretnék végleg elbúcsúzni emigrációm színhelyétől, és hazatérni. Még decemberben hazamehettem volna véglegesen, de szándékosan nem tettem: itt nyugodtabb az ember, kevésbé nyaggatják, nincs forgalomban, pihenhet, dolgozhat, úgy, ahogy kedve tartja. Ez a magányos élet – itt a szoba négy fala között – sok mindenre megtanított, sok mindenre ráébresztett; a töprengésre, a gondolkodásra és az alkotásra is ez a hely nagyon megfelelt nekem. Számomra a két év nem elveszett idő: más lettem – de nem idegen önmagam számára. De talán más számára sem.

Örülök, hogy ilyen szorgalmas és jó olvasó lett, külön pedig annak is, hogy a kiválasztott könyvek tetszettek. Ha a modern művészetről akar olvasni, majd útbaigazítom. Akad néhány érdekes könyv, kezdetnek jó lesz.

Kívánom, hogy jól pihenjen és kellemesen érezze magát május első napjaiban!

És ne haragudjon, hogy a válasz nem volt nagyon gyors. Nem szándékosan történt, szeretném, ha nem rólam venne példát, és gyorsabban írna. Jó?

Sokszor és barátsággal

B. Szabó György

*

(Képes levelezőlap Škofja Lokából)

A rossz levélírónak is kijár az üdvözlő-kártya innen, Szlovénia egyik leg-régibb és lehangulatatosabb városából.

B. Sz. Gy.

(A postabélyegzőn: 15. V. 59.)

*

(Képes levelezőlap Ljubljánából)
1959. jun 10.
(szerda)

Levelét megkaptam, levél megy. Addig is, megnyugtatóként, egy ilyen lappal köszönöm meg a figyelmét, az ajándékot, a szép és őszinte sorokat.

Sokszor és barátsággal üdvözlö

B. Szabó György

*

G. 1959. jun. 15.
(csütörtök)

Kedves Éva!

Nagyon kérem, hogy ne haragudjon az elmaradt találkozás miatt. Kerestem telefonon három-négy ízben is, de mindig eredménytelenül. Először egy csi-csergő női hang jelentkezett és jó noviszádi magyarsággal annyit mondott: „Megnézem itt-e van!” (Magamban csendesen káromkodtam egyet és megállapítottam, hogy valóban haza érkeztem.) Kétszer-háromszor egy mély hordóhang fogadott és olyan hivatalos rövidséggel adta tudtomra, hogy nincs jelen, hogy hiába kísérleteztem valamilyen üzenet átadásával – már letette a kagylót. Aztán ez a forgalom nálam otthon, az ötnapos szünet, amikor senkit se tud az ember megtalálni, még a telefontulajdonosokat sem . . . Sajnálom nagyon, hogy nem láthattam, egy kicsit vártam a jelentkezését, hisz tudta, hogy otthon vagyok. Néhány rajzot is magammal hoztam, érdekes lett volna látnia, hogy mit művelek itt. Talán látta az új évi Magyar Szóban megjelent gólniki önarcképem és vázlatát – sajnos, nagyon gyengén sikerült a klisé – ezek az újabb dolgaim nem jönnek ki rendesen, sok érzékeny, finoman megmunkált felületem van – a sokszorosításban mindez fekete lesz, piszkos szürke lekvár az újságpapíron.

Pont ma egy hete indultam el Noviszádról, autóval a zimonyi repülőtérrig, Zágrábig repülő, Zágráb–Ljubljana–Golnik – autóbusz. Este 3/4 9 kor érkeztem meg: várt a szobám (ragyogó tisztaság), friss ágy; egy erős feketével ünnepeltem meg „hazatérésemet”. Most már újra megszoktam itt, a napokban sokat rajzoltam – egy érdekes finom fejet (női modell – zágrábi diáklány) fekete pulóverben – egzisztencialista, modern szépség, bizarr frizurával. Még

nem tudom, hogy mit hozok ki belőle, lehet, hogy valami érdekeset. (A modell ma már hazautazott, tehát „szabadon” alakíthatok, kombinálhatok!)

Várom a levelét és a megnyugtató hírt, hogy nem haragszik.

Barátsággal üdvözlö

B. Szabó György

*

G. 1959. jun. 17.

(szerda)

Kedves Éva!

Remélem, hogy a ljubljana „kártyámat” megkapta. Köszönöm a türelmét. Szeretném hinni, hogy levelem még Noviszádon éri, talán éppen az évvégi ceremonia pillanataiban; örülnék, ha egy kis felfrissülést is jelentene azokban a sivár és szomorú percekben.

Az ajándékot köszönöm, nagyon jól esett figyelme, kedvessége. Igérem, hogy egy sajátkezü kézimunkával viszonzom majd (Sajnos az csak egy rajz lesz!) – lehet, hogy hamarosan, és talán ezzel is elviselhetőbbé igyekszem tenni majd zentai „nyaralását”, ami T. és a hasonszőrű mufurcok és kultúrszadisták között nem nagy élvezet. Egy darab erdőt, fenyőillatot, csendet és magányt küldök majd – magamat.

„De térjünk a tárgyra” – idézem [. . .] Évát – és bizony kereken kimondom, hogy ez az egész T.-féle szóáradat azon a csendes noviszádi délelőttön – és főleg az utána következő meditáció arról, hogy az ember „sokatigérő zseni”-ként indult szülőfalujából és nem lett belőle semmi – egy nagyon félresikerült beszélgetés és ez nagyon siralmas meditáció volt. Az a bajszos, hetyke, pök-hendi, pimasz és primitív tanszamár, aki hetven év előtti tanácsményként szereti látni önmagát, de sajnos nem veszi észre, hogy azokhoz képest is egy kulturátlan barom, egy vidéki szellem, egy hallás nélküli pasas – úgy látszik, hogy mostanában úgy éli ki „férfiúságát” (ha ugyan volt ilyen) és úgy szeretné látni dilettáns tanári életművének fiaskóit, hogy „szeretett tanítványait” az utcán terrorizálja, arról fecseg, hogy többet remélt, nagy ígéretet vélt egykor látni bennük – és csalódott. Pedig lényegében, ez egészen világos, egy magával meghasonlott ember éli ki itt a maga komplexumait (ki tudja milyen szexual-pathologiai kóreset adatait tudná egybegyűjteni egy értelmes ideggyógyász és pszichoanalitikus!). Nem vigasztalásként írom, de mindezt világosan látom, „megérzem” az embereket, és szeretném megmondani, hogy itt egy pillanatra se higgyen valamilyen „tehetséges tanítvány” és gondterhelt, aggódó tanár

viszonyában. Másrészt, az is világos, hogy ez az ember az illemtan elemi szabályaival sincs tisztában, hogy egy férfihisztória, aki erőszakos, kíméletlen, zsarnok, könnyeket és szenvedést akar okozni másnak, számítással, körmönfont okoskodással, lelki „dresszurával” stb. stb. De ennyi elég is lesz. Azt hiszem, hogy most már világosabban látja „szeretett” tanárát.

A másik dolog: „nem sokra vittem”, „közepes előadó vagyok”, „lett belőlem egy nagy semmi” – stb. gondolatok. Akárki mondta is ki az „igazságot” (ha mindjárt egy ilyen problematikus T. is) – az igazság – igazság marad.

Erről egy pár szót. Nem a részvét íratja velem ezeket a sorokat, nem vigasz lesz – hogy „megvigasztaljam”. Nem akarok „Lelki klinika” lenni, sem dr. Pálics Miklós!

Az emberek kilencvenöt százaléka tehetségnek, sokatigérő tüneménynek érzi magát egy bizonyos korig. (Az igazi tehetség ritkán terem, kevés a tüneményes tehetség. Sajnos az emberek ebbe nem tudnak beletörődni.) Az igazi tehetség valóban utat tör, megtalálja a helyét, előbb-utóbb kitör, elismerést érdemel ki. Vagy félelmet, megdöbbenést, csodálatot, ellenszenvet, sokszor mindezt így együtt. (Félreértett és meg nem értett zseniként halni meg – ez ma már legenda, valótlan, és lehetetlen elképzelni is a mai, hazai feltételek között, sőt még hazai feltételek között sem történhet meg.) Mindez a valóban tehetséges emberekre és kizárólag rájuk vonatkozik. A többi ember, aki magát „tehetségnek” érzi, környezete, szeretett tanára annak lát, de „csak” egyszerű, középszerű ember, akiben még kitartás sincs, önbizalom is kevéske, akarat is alig egy csipetnyi – sokszor egy életen át mellőzött, félreértett tehetségnek, meg nem értett embernek tudja és lesz így önmaga és környezete „áldozatává”. Rengeteg ilyen ember futkos: sokszor voltam bíráló bizottsági tag különféle pályázatoknál: elképesztően hatalmas számú ember ír, fest, komponál zenét és érez magában „óriási” tehetséget a színpad, a film iránt. Az igazi tehetség ritka mint a fehér holló.

Az, ami a legtöbb embernél hiányzik: megtalálni a *maga* adottságai, képességeinek a *legmegfelelőbb* működési területeket. S ez a legnehezebb feladat.

(A levél „Noviszád, 1959. júl. 1.” keltezéssel, gépirással folytatódik.)

Noviszád, 1959. júl. 1.
(kedd)

Ha végigböngészte türelmesen a levél első részét, akkor rosszul tette. Remélem, hogy ezzel a gépelt szöveggel kezdi, a másikra van még ideje bőven.

Itthon vagyok – persze csak szabadságon – valamikor 7-10 között indulok vissza – attól függ, hogy tudok-e repülőjegyet kapni – a nyári szabadságok

érájában ez egy cseppet sem egyszerű kérdés. Ma este vagy holnap várom a rezerváció megoldását. Ha nem megy, akkor vonaton kell bumlizni. Megette a fene!

Sajnálom, hogy már nem találtam itt. De otthon minden bizonyára kelle-mesebb a pihenés, nyugodtabb a nyugalom. Ha esetleg netalán dolga lenne 7-ikéig Noviszádon, keressen fel. Mindenesetre írja meg, hogy mi lesz a szabadságával, aktuális-e a három szál szegfű és mikorra. Ljubljánában szeptember 15-ig tart a modern grafika hatalmas és roppant érdekes kiállítása, amit nagyon érdemes lenne megnéznie. Szívesen kalauzolnám a 800 grafikai lap között.

Szeretném, ha legalább levélben mielőbb jelentkezne. Ha siet, itt éri még levél a címzettet. Ha nem, akkor csak a Varázshegyen . . .

Sokszor és barátsággal üdvözlí

B. Szabó György

*

G. 1959. aug. 10.
(hétfő)

Kedves Éva!

Megkaptam rövid-kurta levelét. Én bizony nem kaptam semmiféle levelet előtte (a legutolsót még Noviszádon írta és arra a választ hazatérésemkor Noviszádról küldtem Zentára, és ezt a levelemet meg is kapta. Mikor írt és melyik címre? Lehet, hogy Noviszádon hever a levél, lehet, hogy elkallódott – bár nem sok levél tűnik el!) Tehát nem büntetés a hosszú hallgatás, dehog is büntetném meg ilyen módon! Várom a levelét, mert a „T.-probléma” után reméltem, hogy megszabadult ettől a kisebbrendűségi komplexumtól és ezt illő módon és idejében tudatja majd velem. Mindeddig hiába vártam erre a levélre. Nagyon sajnálom, hogy elmúlt egy csomó drága idő – mégis nagy kár – három okos levelet válthattunk volna egymással – bizony, nagyon sajnálom, mert szívesen olvasom leveleit, sokszor és szeretettel gondolok Magára. Egy kicsit irigyelem is, hogy most Zentát látja, a Tiszát, s én ebben az évben sem fogom látni a Tiszapartot egy friss, szeles reggelen, mint valamikor, mikor is volt – még ötvenhatban! Hegyek és erdők vesznek körül, farönkök világa. Egy izgató, érdekes, tragikus világ, amelyet én fedeztem fel – egy világ, amelyben újra magamat fedeztem fel. Bizonyára egy kissé idegen, kissé fanyar, kissé halk világ ez – de ez is én vagyok. Vagy én *lettem*.

Noviszádon jártomban találkoztam Hertyán Arankával¹, úgy éjfél előtt egy fél órával együtt ültünk Bogdánfiékkal² a rádió „várótermében” öblös fotójeiben – Aranka a klubban volt (azt hiszem, hogy éhségét csillapítandó) – aztán bemutatkoztam neki. Együtt ültünk egy jó fél óráig (éjszakai életet éltem Noviszádon, persze csak fekete és ásvány víz mellett) – egy-két vázlat volt nálam, megnézte ő is (a Magyar Szó-ban adta akkor este vissza Vukovics³ a vázlatokat, miután klissézték – kettő meg is jelent a vasárnapi M. Szó-ban, talán találkozott is velük – Herceg [János] írt a könyvemről ebben a számban). Meglepetés voltam számára, elválásunk előtt „felismert” – ez csak én lehetek, akit eddig csak „meséből” ismert – elsősorban Éva jóvoltából. Így tudtam meg, együtt laktak, sőt azt is, hogy szobát kapott és költözködik. Ennyit erről. De lehet, hogy meg is írta ezt a véletlen találkozást.

Jól vagyok, egészségileg is, szeptember közepe táján végleg hazajövök. Rendbe jöttem egészen. Ennyit a tudómról. A szívem – az jó, ezt nem rontották el a szlovénnek – ez a régi szív maradt. Nem kell félnie. Nem haragszom, de *most* aztán *azonnal* írjon egy hosszú zentai epistolát, mert ha sokáig várat magára – akkor megharagszom.

Elég sokat rajzolk. Szeptember közepén kiállításom lesz Ljubljanában. Most gyorsan befejezem, mert szeretném, ha még ma elmenne a levél.

Sokszor és barátsággal üdvözlí

B. Szabó György

P. s. A három szál szegfüt változatlanul tartogatom, noha már elmúlt július. Mikor érkezik? Vagy csak álom marad ez is, mint annyi minden ebben a nyavalyás életben? Szeretem.

(Az utóirat a második lap margóján letről felfelé írva.)

*

Kedves Éva!

Nagyon őszinte jókívánságaimat küldöm a jeles nap alkalmából – és ezt a két nagyon szerény mellékletet: egy vázlatomat (az igazi képet majd akkor, ha hazaérkezem) – és egy fényképet. A farönkök világát tanulmányoztam itt majd egy éven át – így nézek ki a művelet közben.

Sokszor és barátsággal és szeretettel köszönti

B. Szabó György

G. 1959. aug. 16.
(vasárnap)
(A fénykép hátlapján)

Évának,
barátsággal
G. 1959. aug. 16.
B. Szabó György

*

(Képes levelezőlap Ljubljánából)
1959. aug. 22.
(szombat)

Egyelőre csak egy ilyen ljubljanoi kártyával köszönöm meg a levelét. A jövő héten már Ujvidékre írok. Egy nagyon érdekes grafikai kiállítást néztem meg – már harmadszor.

Őszre Sinkóval⁴ együtt irodalmat tanítok majd az egyetemen. Kedve van-e újra tanítványomnak lenni?

Sokszor és barátsággal üdvözlí

B. Szabó György

*

G. 1959. szept. 6.
(vasárnap)

Kedves Éva!

Kicsit megvárattam ezzel a levéllel, de ebből az ünnepélyes alkalomból gépen írom és így nem kell a silabizálással annyit bajlódnia, mint egyébként. Megkaptam levelét is, kártyáját is.

Örülök, hogy megőrült a születésnap köszöntőnek, de egy kissé resteltem, hogy csak ilyen szerény rajzocskát és egy kissé borongós és keserű fényképet küldhettem. A rajzocska vázlat, falra sem kívánczik, a fénykép – az emlék, életem egy pillanatát rögzíti: fakuló papírdarab. Ha hazaérek, ha sikerül nyélbeütnöm a kiállításaimat és ha látni fogja ezt az anyagot, amiből kiolvashatja a majd két esztendei raboskodás minden keserűségét, a magányos ember intím naplójának részleteit, az örömet és a felszabadulást, a szépség születését és halálát – mennyire más lettem, és nemcsak festészetben; úgy érzem jobb és

több! – akkor majd választ egyet a képeim közül. Jó? Ez lesz az én ajándékom. Az elmúlt születésnapra, az elmúltakra és az eljövendőkre. És a köszönetem, hogy nem feledkezett meg soha rólam és szeret egy kicsit. Mint valamikor, régen, de talán mégis másként. Az idő munkált valamit rajtunk: sok a keserű vonás a szájam körül és most már egyre élesebben látom a világot és az embereket is: hunyorogva, de kemény tekintettel keresem most már a lényeget. Most már a halállal diskurálok éjszakánként, amikor rajzolok lámpafény mellett este kilenctől éjfélig és az elmúló, elröppenő időt szeretném hámbafogni, megfékezni.

A hónap vége felé számítok végleg hazajönni. Nagyon szeretném már látni, elbeszélgetni is, hosszan és sokat. Talán nem is tudok majd semmi újat mondani – most egyre jobban megszoktam, hogy önmagammal diskuráljak – közhelyeket mondok majd, apró semmiségekről beszélek. Még nem fogalmaztam meg magamban azt a modanivalót, amit a legközelebb állóknak is elmondhatok stilizálás nélkül. Talán három szegfűvel a kezemben Ljubljana állomásán ez is könnyebb lett volna. Elmúlt.

A szakdolgozat témáját nyelvből kell vennie. Legalább is ez volt az utolsó határozat. Érdeklődj meg Pirinél.⁵ Mivel ideje még van, majd otthon személyesen megbeszéljük a témát. A nyelvi dolgozat is lehet érdekes munka. Sokszor és barátsággal

B. Szabó György

*

(Levelezőlap)

Noviszád, 1959. okt. 14.

Kedves Éva!

Már egy hete itthon vagyok, eddig négyszer kerestem telefonon az iskolában, a telefonszámomat is meghagytam, (57-000) de nem sikerült megkapnom. Szeretném, ha mielőbb felhívna. Otthon vagyok délelőtt-délután. Várom a hívását.

Sokszor üdvözlí

B. Szabó György

Közzéteszi SZLOBODA János

(Folytatjuk)

JEGYZETEK

- ¹ Hertyán Aranka (Bodricsné Hertyán Aranka, 1941) újvidéki operaénekesnő
- ² Bogdánfi Sándor (1912–1987) író, humorista, szerkesztő, műfordító
- ³ Vukovics Géza (Cagi) (1928) publicista, esszéíró, műfordító, a Magyar Szó munkatársa, főszerkesztője
- ⁴ Sinkó Ervin (1898–1967) költő, író, irodalomtörténész, az Újvidéki Egyetemen a Bölcsészkar Magyar Tanszékének tanszékvezetője, a zágrábi Jugoszláv Tudományos és Művészeti Akadémia levelező, majd rendes tagja. Székfoglaló előadását 1959. október 21-én tartotta meg.
- ⁵ Balázs-Piri Aladár (1907–1999) egyetemi tanár, nyelvész